

Samlingsstunden – hva er den til for?

Samlingsstunden er en selvfølgelig del av norsk barnehagekultur. Den er en helt naturlig del av hverdagen i barnehagen og gjennomføres vel på like mange måter som det finnes barnehagefolk. Men hvorfor har vi samlingsstund?

Innledning

Samlingsstunden er en selvfølgelig del av norsk barnehagekultur. Den er en helt naturlig del av hverdagen i barnehagen og gjennomføres vel på like mange måter som det finnes barnehagefolk. Men hvorfor har vi samlingsstund? Hva ønsker vi å oppnå? Hvordan bør vi legge opp samlingene og hva bør vi unngå? Dette blir viktig for barnehagen å ha en **bevissthet** rundt slik at samlingene ikke blir tilfeldige "rask med en bok og les" øyeblikk, men planlagte og magiske stunder der barn og voksne opplever et **fellesskap** rundt spennende opplegg.

Artikkelen tar altså for seg **mål** for samlingsstunden og gir noen tips til hvordan man kan sette en standard for hva den skal inneholde og hvordan den bør gjennomføres.

Mål og hensikt med samlingsstunden

I boken "Fortell for små barn" sier forfatterne Granberg og Gulbrandsen følgende om samlingens pedagogiske oppgave:

✗ Å underholde

Samlingsstunden skal lokke, påvirke, engasjere og more barna. Kunnskaper og erfaringer får barna gjennom lek, de **lærer** når de har det morsomt.

✗ Å styrke gruppefølelsen

Samlingsstunden gir barna en felles, positiv **opplevelse** som styrker samhørigheten i barnegruppen.

✗ Å utvikle språket

Historiefortelleren blir et språklig forbilde både når det gjelder uttale, meningsoppbygging, nye ord og begreper.

✗ Å styrke jeg-følelsen

Samlingsstunden oppmuntrer barna til å ta initiativ og til selv å fortelle.

✗ Å trene konsentrasjonen

Samlingsstunden lokker barna til aktivt å lytte til fortellerens ord og ta til seg "bilde språket".

✗ Å formidle kunnskap

Samlingsstunden kan formidle informasjon om mennesker, dyr, fenomener og sammenhenger.

✘ Å være kulturbærer

Samlingsstunden gir barna en kulturell opplevelse som formidler [moral](#) og tradisjon.

✘ Å vekke interesse

Samlingsstunden kan skape interesse for litteratur og [kultur](#) hos barna.

✘ Å egge fantasien

Samlingsstunden kan vekke barnas fantasi. De lokkes til å bruke fantasien og til å videreutvikle den.

✘ Å utvikle empatisk forståelse

Samlingsstunden gir barna muligheter til å identifisere seg med og føle [sympati](#) for figurene i fortellingen. Dermed kan de få en begynnende forståelse for følelser og opplevelser.

Med utgangspunkt i at samlingsstunden fyller mange funksjoner, kan vi formulere målene for samlingsstunden.

Samlingsstunden for små barn er til for å skape forutsetninger for at barna skal utvikle seg til harmoniske og fantasifulle barn, med tro på seg selv, med et velutviklet språk og god begrepsoppfatning. Når de får vekket interessen for litteratur som kulturbærer, kunnskapskilde og underholdning, får barna et godt grunnlag for lese- og skrivetreningen.

Forslag til felles rammer for samlingen

Med utgangspunkt i beskrivelsen over kan man utarbeide noen rammer for hva en samling skal inneholde og hvordan den bør gjennomføres.

Forberedelser

En samling skal være grundig forberedt og gjennomtenkt. Det er en stor fordel med skriftlige planer for kommende ukes samlinger. Da blir det lettere å få en [kontinuitet](#) på samlingene. Det er også viktig at man tenker gjennom det man skal presentere. Hvordan barna vil oppfatte det. Er det forståelig eller for vanskelig? Hvordan skal jeg arrangere barnegruppen? Har jeg alle rekvisitter, sangbøker, hånddukker osv tilgjengelig?

Faste innslag

Det å åpne en samling med en fast sang, alltid ha en form for opprop og avslutte med en fast sang skaper en ramme rundt samlingen. Men husk at dette skal bidra til å vekke og inspirere så det gjelder å følge med på hva ungene synes om de faste innslagene. Kanskje bør man bytte dem ut i ny og ne også?

Hva skal en samling inneholde?

En samlingsstund bør ha en kobling til avdelingens tema i perioden. Det er naturlig å ta frem ting man har funnet i skogen, skjell og lignende fra stranda.

Videre bør alle samlinger ha noe sang og bevegelse. Det er en fin anledning til å lære barna nye sanger, sanger som blir deres i fellesskap. Samtidig bør vi invitere barna til å foreslå sanger de er glade i.

Eventyr, rim og regler er også naturlig å ha med. Bruk [dramatisering](#)

eller muntlig fortelling heller enn å lese en bok. Den voksne bør ha øyekontakt og engasjere barna gjennom sin innlevelse. Man kan bruke flere ulike hånddukker som barna etter hvert blir kjent med. Disse kan brukes i

mange ulike sammenhenger: de kan fortelle historier fra sitt eget liv, prate med barna om ting de er opptatt av, lære barna sanger, rim og regler osv.

En "hemmelig" pose eller eske kan være et spennende innslag. Den voksne kan ta med seg ulike ting i "eventyrposen". Når barna får se gjenstanden, kan den voksne fortelle en historie om den.

Gjennomføring

En samling skal foregå på et uforstyrret sted der ingen kommer inn og avbryter. Det bør også være en koselig krok der det er trivelig og spennende å være.

Det bør være to voksne med på samlingen. Den som leder samlingen kan da lettere engasjere seg i det hun driver med, mens den andre kan ha fokus på å "hjelp" barna til å være med. En samling som ender i irettesettelser og formaninger om ikke å tulle er en mislykket samling. Ikke legg skylden på ungene dersom en samling går galt (for det gjør den noen ganger!), men let heller i deg selv: Hva kunne jeg gjort annerledes? Var jeg godt nok forberedt? Hvorfor ble de ikke inspirert av opplegget mitt?

Ha fokus på ungenes opplevelse og hva de er opptatt av. Ikke vær redd for å fravike ditt opplegg dersom du ser at ungene drar det i en annen retning. Ønsker de Kims [lek](#) så gi dem det. Begynner et barn å fortelle noe som de andre barna engasjerer seg i så la det skje. Husk at dette er barnas samlingsstund.